

NAŠE NOVINE

POLITIČNI-GOSPODARSKI I KULTURNI TEDNIK.

Prihaja vsako nedeljo. — Cena: „Naši Novin“ je na leto 40 D. na polleta 20 D. Oglasi se tudi spremajo. Cena ednega kvadratnega centimetra za ednok 75 par. Za večkrat popust. Rokopisi se nevrnejo.

Uredništvo i uprava je v Dolnji-Lendavi št. 32.
Lastnik lista: KONZORCIJ.
Odgovorni urednik i izdajateo: HARI LEOPOLD ev. p. duhovnik.

I. Leto 17. štev.

Dolnja Lendava, 12. septembra 1926.

Cena edne številke 1 Dinar.

Što ma pravico govoriti v zadevi pripadnosti Prekmurja?

Zvani g. Štrebinsky je v „Slovincu“ od 28. augusta postavil gornje pitanje. Odgovor je tudi napisao. I njegov odgovor se etak glasi: „Na vsak način prekmursko lüstvo. I što pripada k tomi lüstvu? Naš kmečki narod, naše dijaštvo, učiteljstvo, duhovščina“.

Mi med prekmurce računamo tudi prekmurske rojake obrtnike, trgovce i delavce. A za kaj navaja posebno dijaštvo, toga mi ne razmimo. Ar dijaštvo, to je ne poseben stan v Prekmurju, nego to so deca prekmurskih kmetov obrtnikov. Dijaki so z vékšega nedoletna mladina, štera se nema vtikati v politiko, nego v svoje knjige.

Vsi punoletni prekmurci majo pravico govoriti o pripadnosti Prekmurja, ali samo tak, či so prekmurski rojaki. Mi smo odločno proti tomi, ka bi se prišleki mešali v naše prekmurske zadeve. Zato obsojamo tiste gospode vučite i duhovnike, šteri so se ešče komaj segreli v Prekmurju, pa že ščejo nam politiko diktirati. Obsojamo tiste gospode kaplane, šteri tu hujskajo tudi i podpise nabirajo za pripadnost Prekmurja k Sloveniji. Obsojamo je zavolo njuvoga vmešavanja v naše politično pitanje. Obsojamo je obprvim zato, ar so oni z Slovenije prišli, zato nemrejo biti sodniki v lástnoj zadevi; obdržim zato, ar so ne prekmurski rojaki i za toga volo njim nikša skrb neide ztoga, kam ščejo prekmurci pripadati; obdržim zato, ar je njé cerkvena oblast ne za politične korteše poslala v Prekmurje, nego za duhovne pastére.

Zato njim jako zamerimo, ka požnost prekmurcov i njuvo poštvanje do duhovnikov izráblajo v politične naméne, za podpisavanje političnih izjav.

Vsem prekmurskim rojakom pa priznavamo pravico, da se izjavijo, kam ščejo pripadati, ali k štajercem i kranjcom, ali pa k novoj horvatskoj oblasti v Čakovci ali Varaždini. — Samo k toj izjavi naj ne silijo lüstva štajarski duhovniki, nego naj to lüstvo samo odloči, izjava.

Vsi známo, g. Klekl i njegovi podrepniki tudi, ka velika večina prekmurcov žele k horvatskoj oblasti pripadati. Ali itak okoli lečejo, hujskajo, lažejo i grozijo. — Vse to njim nikaj nede pomágo. Vládi v Belgradi je ne glüha, čüla je glas Prekmurja iz Murske Sobote. Proti tomi nikaj ne valájo izsiljeni podpisi, izjave i protesti.

Murska Sobota je glasno govorila! V Murskoj Soboti je Prekmurje govorilo. Amen.

„Slovenska krajina“.

G. Klekl trdovratno vstrája pri iméni „Slovenska krajina“. Mi smo že ponovno povedali, ka je to ime nigdar ne bilo lastno ime naše krajine (Gegend, vidék). Znalo se je zgoditi, ka je šteri slovenski prekmurec, pa tudi med nami živéči magjar stem povedao lego svoje domovine (prebivalnoga mesta), ka je on iz slovenskoga kraja, ali krajine (vend vidékrol való). Ali lástno ime našega kraja je to nigdar ne bilo. Zemlopis ga ne pozna.

Gda je 1918. leta Berindlkeyova vlada raznim plemenom vo-grske države za pomiritev národnostne autonomije ponújala, so

najoprvm za rusine osnovali autonumno pokrajino z imenom „Rusinska Krajina“. Pravila „Rusinske Krajine“ je vlada tudi nam poslala, naj si po toj példi napravimo pravila za slovensko autonumno pokrajino. Tak se je po vzorci „Rusinska Krajina“ naš kraj meo iménovati „Slovenska Krajina“. I to imé bi v vogrskoj državi melo svoj dober i spameten pomen. Ali v Sloveniji je to ime nesmisel, ar tu so vsi kraji slovenske krajine.

Či bi vogri Šomogj-sko vlast iménivali za Magjarsko Krajino, bi se tomi vsaki vogrin smejao, ar ne samo Šomogj, nego vse magjarskoga jezika oblasti bi se z istov pravicov lahko iménivale „Magyar vidék.“ Ali pa, či bi srbi spodnji čisto srbski govoreči del bivše Torontál—oblasti za „Srbsko Krajino“ iménivali, bi se druge srbske krajine začüdeno glédale, ali so one več ne srbske krajine.

Zato mi ne razmimo, ka šče g. Klekl stem imenom. Ali prekmurci več ne bodo slovenje i ne bodo več slovenski govorili, či se naša zemla ne bo iménivala „Slovenska Krajina“? Ali to šče praviti, ka so druge krajine v Jugoslaviji ne slovenske, samo Prekmurje? Kaj pa povejo na to lutomerska, ptujska, celjska, ljubljanska i druge slovenske krajine?

Ponavlamo, ka bi to ime „Slovenska Krajina“ melo svoj právi dober pomen v magjarskom orsagi, ar tam nema druge slovenske krajine; ali v Jugoslaviji je to ime nesmisel. — Ali morebiti g. Klekl računa na tisti čas, gda de Prekmurje k Hrvatskoj spadalo; Pa šče zgodovinski spomenek postaviti za našo krajino, ka so tu nigda slovenski govorili. V tom pomeni mi tudi lahko sprejmemo to ime. Stari zgodovinski spomini so lepo delo.

Ka se je zgodilo z klerikalci?

Takši velki vdarec, takšo veliko sramoto je klerikalna stranke ešče ne doživela, kak 29-ga augusta v Prekmurju. V M. Soboti na klerikalni shodi je prekmursko lüdstvo pokazalo, da nešče več k Sloveniji spadati, da se odtrgati šče od Slovenije i prikapčiti k Horvatskoj. Na tom shodi so ljudje vöpuvedali, da se bodo borili proti tisiim, šteri ešče nadale to ščejo, ka bi Prekmurje k Sloveniji slišilo.

Klerikalni genaralje so že v soboto večer veliko smolo meli v M. Soboti. Gda so se od kolodvora v Dobrayov hotel pelali, so je že z abugom sprejeli.

Ali istinski vdarec so samo ešče drugi den, v nedelo dobili. Dosta goričancov je prišlo notri, od šteri se zna, da so nigdar ne bili za klerikalno stranko i ne za Kleklina. Prišlo je nikaj dolencov, med temi tudi dosta takši, šteri so že siti z Kleklnovov politikov. Dr. Korošec je začno gučati od zdajšnjega političnega položaja, od vlade, od radikalov, od radičovcov i začno je svojo stranko hvalliti. Ali nato je sto i sto grlov kričalo: doli ž njim, doli z klerikalci, živijo Hrvatska, živijo nova oblast. To je pa dr. Korošec ja ne čako i žao me je bilo, da je v Prekmurje prišo, prevido je, da se v Prekmurju klerikalna ladja bogme potapla, da njihova jalova politika nema več tu tla. Previditi so mogli klerikalni voditelje, da se prekmursko lüdstvo ne da več za nos voditi, ne da se več znoriti z praznimi frazami, štere klerikalci tak radi nücajo. Klekl i Sušnik sta ravno tak opodila, kak Korošec i tudi sta mogla zamuknoti. Po tom velkom vdarcu

so si klerikalni voditelji premišlaval, ka naj zdaj napravijo? Ščeli so manifestirati za Slovenijo, ali kak naj zdaj to napravijo, da je skorom vse ljudstvo proti tomi? Ali Klekl si je na prejš mislo na to, da nede vse vred, zato je od Črensovec edno 200 ljudi v Soboto zapovedo, da naj tam kričijo za klerikalce i za Slovenijo, ali preveč so tiho bili, ar so se bojali od velke množine štera je za novo oblast kričala. Po shodi so pa manifestirali, ali kakše siromaško spričevalo je to bilo za nje, ar je komaj 150 ljudi držalo ž njimi, drugi so se pa smejali žnji i abug so njim kričali. Tak je pokazalo prekmursko trezno ljudstvo klerikalcom, da zaman agitirajo, zaman se trudijo. Prekmurje je za njihovo politiko zgubleno. Ali prekmursko ljudstvo je v Soboti ne samo to pokazalo, da nemara za klerikalce, nego pokazalo je, da nemara za Slovenijo, odkrito i pošteno je povedalo, da nešče več provincija, kolonija biti Slovenije, nego vkraj od Slovenije v novo oblast, gde našim ljudem nodo več takši zapovedali, šteri nikše izobrazbe nemajo, gde naši ljudje ležej dobijo službo. To je res manifestacija bila proti Sloveniji, v toj manifestaciji se je vidla vse tista bolečina, vse tista britkost, štero je naše ljudstvo že sedem let moglo nositi, kak edno težko bremen. Naše ljudstvo, naši domačini so zavrženi bili i Slovenija se je ne brigala za nas, ne te ga je v Ljubljani deželna vlada bila, ne te gda so v vladi slovenski ministerje sedeli, či smo gda-gda kaj dobili, tisto smo

z vladne milošče dobili.

I zdaj se pa dónok za nas vlečejo i nas silijo, naj v Sloveniji ostanemo, mi pa to odgovorimo, dale ne i več nigdar ne. I prosimo vse slovenske stranke naj se ne mešajo v našo domačo stvar, to mi sami prekmurci ščemo odločiti, kome ščemo spadati. To smo povedali glasno i razmeto, da smo za Slovenijo več ne, povedali smo, da smo za novo oblast z Medžimurjem vküper.

Klerikalci so že dobili edno močno plúsko, či nas na pústite pri miri, ešče znate vekšo dobiti. Pústite nas prekmurce pri miri, mi smo ne za vas, ne smo vam k odaji, zato vas prosimo, da se lepo odstranite od nas.

Mi novo pot ščemo začniti, po šteroj poti hodeči k svojemu cilu pridemo. Ta pot pa ne pela v Slovenijo, ne pela v klerikalni i ne v samostojni demokratski tabor, nego pela ta, gde nas poslúnejo, gde nam nedo vsigdar kričali, da smo mi madžari! Ta pot ta pela, gde naše zahteve i želje poslúnejo i spunijo i ta pot prek Hrvatskoga v Beograd pela. Nam več ne trbej klerikalne i demokratske posredovalce, mi túdi znamo v Beograd.

Ešče Vas ednok prosimo slovenske stranke, idite od nas, ar smo mi ne za vas, pri nas ne dobite kruglice. To je želja prekmurskoga naroda.

Politični glasi.

Vogrsko — Jugoslovansko zblížanje.

Po Horthyjevom govori več ju-

goslovanski listov piše, da je to velka garancija za mir i da se tak Jugoslavija i Vogrska preveč lejko zblížata. Horthyjev govor so ne samo v Jugoslaviji sprejeli z velkov simpatijov, nego túdi na Vogrskom, skorom vse vogrske politične stranke. Čechoslovakia i Romunija túdi z veseljem vidi to Vogrsko orientacijo i tak pišejo ništerni romunski listi, da v kratkom časi nova prijateljska zveza bo zvezana med Romunijo, Vogrsko, Čechoslovaško i Jugoslavijo. Vüpamo se, da ednok resan nazaj pride te pravi mir i edna država de z drugov v tesnoj zvezi, z šteroga do hasek mele države i sami prebivalci túdi.

Zborovanje društva narodov.

Društvo narodov zdaj drži svoje 41. zborovanje, na to zborovanje sta ne poslala svojega zastopnika Brazilija i Španija. To je že gotova stvar, da se Nemčija gori vzeme v društvo narodov. Španija je zato ne poslala svojega zastopnika, da je društvo narodov ne pústilo na dnevni red pitanje Tangera. Španija bi rada dobila Tanger i to stvar podpisa túdi Italija, ali proti tomi sta Francoska i Anglija.

Domača politika.

Pašič okoli 12-ga septembra domo pride, znabiti da se tak túdi spremeni vlada, ali to je gvúšno, da radikali i radičovci na vladi ostanejo. Stanko Miletič bivši zemloradnički poslanec novo stranko nastavlja v Bosni, ta stranka bi za delavce i za siromaško ljudstvo bila. Notranji minister Maksimovič po Dalmaciji hodi i tam si pogovarja svojimi prijatelji. Narodna skupčina se pozove vküper 1-ga oktobra. V preminočem kedni je obetežao kral Aleksander, ali njegovo zdravje je že bogše.

Glasi z Španije.

Španski kral je znova zavüpo Primo de Rivero z državnimi posli, ki je red i mir napravo med onimi vojaškimi oficiri, šteri so revolucijo ščeli napraviti. Vse garnizije, štere so proti vladi bile, so se pomirile. Najbrž se v kratkom časi cela vlada reorganizira. Španija je na prvoj seji društva narodov ne bila, navzoči, ali misli se, da v kratkom vremeni pošle svoje zastopnike.

Ka se godi v Sloveniji.

Nede dugo, da bodo v Sloveniji volitve v trgovsko-industrijsko zbornico. Vse stranke močno agitirajo, klerikalci i samostojni demokratski svojo lastno listo majoi majoi svojo listo oni trgovci i industrijci, šteri so za to, naj se v to stvar ne pela notri politika. Pri agitaciji se velki penezi nūcajo. Grdo delo je to, da se pri nas pri svakom deli i v vsako stvar vmešava politika. Ali je valon v trgovske i industrijske stvari politika. To bi moglo nestrankarsko biti, kak v drugi mestaj. Ali pri nas je to velki beteg, da se vsako mesto ta rivle politika.

Nedelja

po risalaj šestnajsta.

Ime Marije.

«Med drugimi svetki obhajajte túdi te den i ga slavite s veseljem». Ester 16, 22,

V velkoj časti ma svet imenden mogočih i slavnih mož, sveta Cirkev pa imenden nebeške kraljice Marije. Te svetek je postavio sv. oča pápa Inocencij XI. v spomin, ka so kristjane leta

Podlistek.

Siroče.

Šenk.

Grofica ga objime i ljübeznivo mu pravi: Bog ti plačaj dete moje, ti si mi dalo nazaj mir i srečo! — Túdi jas sam ti hvaležen — je pravo grof i zeme iz naroča svoje žene maloga Jančija. Ti si me navčo na to, da so še na sveti dobre matere. Jas sam te zbantüvao, odpústi, te sam čemerem bió. Pa mojo hibo popravim. Moj béreš je šteo mene osramotiti, pa stega ne bo nikaj. Od gnešnjega dneva ti boš moj sin i jas tvoj dober oča. Küšno je to siromaško siroče.

Janči je o tom jako malo razmo. Nej je razmo zakaj se zahvaljuje njemu tak veliki gospodje.

Na kakši 100 stopajov je stao Miška, šteri je bar ne razmo, ka si gu-

čijo, a vido je, da je grof küšno Jančija. I nikak mu je ne šlo v glavo, kak more tak veliki gospod küšnoti i za sina vzeti takšega tepeša. Samo sam pri sebi si je zgučao: V toj hiši pa se denok čüde godijo.

Hodmo znova nazaj k béreševim siročetom, šteri so v žalosti i v sükešini tak verno molili, da naj mali Jani, či je že odišo, naj najve njim túdi mater.

Tišina je bila, samo mrzeo zimski veter je večkrat stroso okne male kučice. Žuža je notriprišla z kühinje i pitála je, da koma je premino te trejti. — Odišo je, pravla Anuška bojazljivo.

Odišo je etom lagojem vremeni? Vepa ešče dobroga psa nesme v etakim vremeni vöpústiti. Povejta mi včasi, komo je odišo, je skričala na nje Žuža.

Odišo je, da bi sebi mater poisko, i nama túdi, je odgovorila Anuška. Ej pa je ne mogo v miri ostati v toploj hiži. Či na vsak način prejti šče, naj li

ide. Či se me kaj zgodi, jaz me nemo zrok. —

— Ka pa peneze je seboj odneso?

— Ne eti je nihao so odgovorili deca. —

— Hvala Bogi, da je dónok peneze ne odneso. Pa ka bi on z tak dosta penezi, tak ga pojejo vucke, ali pa zmzrne na poti.

Žuža je dünok vöšla na pot gledat kamo je premfno Janči, ali nikšega sleda je ne bilo za njim, samo je veter füčko i noso sneg.

— Nazadnje ka mi je za njega? je rekla Žuža, zakaj je odišo? Glavno je, da je peneze tú nihao.

Z tisti penez, štere njim je mali Janči tam nihao, so dugi čas živeli. Pomali je minola zima, sneg je odišo, drevje je začnolno gnati, natura se je ponovila, vse se je véšelilo, samo naši siročeti ste vsigdar bole žalostni bile.

Penezi so zmenkali. Jani je ešče izda ne nazaj prišo, ne njim prineso dobro mater.

Žuža se je znova začnola čemeriti, kregala se je z malimi siročetami, da ona dale to nemré vüstati i da ona odide i ne mare či od gladi merjejo. Maliva siročeta sta se takšega hipa vküperspravila i ne sta mogla drugo delati, kak da sta tiho bila, na tiho sta jökala i molila sta k Mariji i k malomi Jezuši.

Edno gojčno je mali Jožek preveč britko joko, gda se je prebüdo. Anuška ga je tolila, de se naj ne joče, ar de ga Žuža čüla i de pa bole čemerna, ali mali Jožko je vse bole joko i kričo je za Žužov.

Nazadnje se je Anuška túdi bojala i vö je šla v kühino, da Žužo notripozove, ali Žužo je nindri ne najšla. Prazna je bila kühinja, dvor i nikšega sleda je ne bilo.

Žužika! je skričala Anuška i čütüla je v srci, da je odišla da je njiva z Jož-

1683. na priprošnje Device Marije pri Beči premagali Turke.

Ime Marije pomeni „Gospa“. Gospa je ona po rojstvu, ar je iz kraljeve hiže. Gospa je bila v celom življenji, ar naš zveličar, Jezuš Kristuš sam ji je bio pokoren. Gospa je ona ešče dnesden: vsi narodi se Mariji klanjajo, kralje i cesarje v njeno varstvo izročajo svoja kraljevstva i ljudstva. Či je Marija naša gospa, moremo ji tudi skazati primerno čast.

Ime Marije pomeni „Razsvetljena“. Kak bi ona ne razsvetljena bila, da je nam rodila Jezuš, Solnc pravice.

Skrivnostno ime Marije pomeni tretjič „morje bridkosti“. I Marija je v resnici to bila. Što iz svetega pisma pozna njeno življenje i trpljenje, tisti de etak zaklicao: O mati sedem žalosti! Što bi naj ne jokao, da gleda tvoje suze i bolečina.

Ime Marija pomeni „morska zvezda“. Ali poznate morsko zvezdo! Či po noči gledamo na nebo, opazimo na nebi eno edino zvezdo, štera vsigdar na svojem mestu ostane. Ona je tista zvezda, na štero poglednijo mornarje, da bi pravo pot našli. Mi smo tudi mornarje, Marija je pa naša zvezda, štera nas vodi po nevarnom morji življanja.

Imejmo to skrivnostno ime Marijo v velikoj časti! Ono naj bo veselje i radost našega srca! Kličemo to sveto ime večkrat na pomoč, posebno v skušnjavaj i pozdravimo Marijo veselo:

„Zdrava morska zvezda,
mila božja Mati,
ter vselej Devica,
raj odprj nam zlati!“

Politične opazke.

Ešče ednok „Slovenska krajina“.

V Soboti na gjulejši so praj nikši odlok napravili, vu šterom ete reči stojijo: »Častitlivo zgodovinsko ime Slovenska krajina«.

Gospodje, šteri ste té reči zapisali, mi vam povemo, ka je to švindli, varanje, falzificiranje zgodovine. Ka se pravi »častitlivo?« Tisto, ka je po svojoj dugoj i lepoj preteklosti ali po svojoj svetosti poštvivanja ali časti vredno. Jeli to ime »Slovenska krajina« ma za sehom dugo i lepo preteklost ali je sveto? Nigda se te kraj zvao šaljivo »Tótság«. Dekan Ivanovci — Kodila je gotovo znao, ka je to ne lastno ime te krajine, zato gda je ime svojega dekanata ščeo pravilno napraviti, je ne pisao, dekanat slovenske krajine«, nego Mursko-Sobočki dekanat. Klekl i njegovi pajdašje pa nigdašnje vogrsko cono te krajine zdaj za lastno ime drzijo. — Na konci 1918. leta i v začetki 19. leta se je rodilo to ime v Budapešti pod revolucionarnov vladov grofa Károlyi Mihála, vogrskoga izdajalca. Je te začetak postivanja i časti vreden? — Ndale ka se pravi »zgodovinsko?« Tisto, ka ma za sehom dugo, večstoletno zgodovino, ali pa ka je v zgodovini znamenita prigodba. Po našem znanji je od leta 1918. do dnes 8 let preteklo. Je to večstolet, je to zgodovinsko vremen? Ali je to svetovno znamenita prigodba v zgodovini, ka so vogri 1918. leta nam ponudili autonomio pod imenom »Slovenska krajina?«

Ka je nigdar ne obstojalo i ne obstoji, tisto nemre biti častitlivo i zgodovinsko. Da je pa ime »Slovenska krajina« zemlepisno nigdar ne obstojalo i ne obstoji, zato to ime nemre biti ni častitlivo, niti zgodovinsko. — Ki nam pokaze

kom zapustila. Z jočom je šla nazaj v hižo i obinola je svojega maloga brata.

Zdaj ste že resan sirotinskiya i zapuščeniva bila, nemate več oči, ne mater, ne falajček krüha. Mala kučica je zapuščena bila i prazna, samo toplo sunace je notri na oblok gledajo, ka delajo sirotinska deca.

Sirotinska deca so se vküperpo-tegnola, kak preganjane ovci. Mali Jožko je že ne joko, lepe velke oči je na Anušku obrno, šterara me je glavo božala i etak me je rekla:

Ne boj se Jožko, Jani gvüšno nazaj pride i nama tudi prinese mater, Žuža je tudi zato odišla, da pove Janivi, naj se pašči.

Potem sta se znova jokala, to njima je bio zajutrek, to njima je bio obed. Čakala sta pomoč, ali samo sta ne znala odkec i od koga.

Anuška ti si tudi gladna? je ža-

lostno pitao mali Jožko, ali Anuška je nikaj ne odgovorila, samo je svojimi žalostnimi očmi na Marijin kep gledala. Vsaki, ešče mati siročetov — blažena Marija je tudi zapustila.

Poldne je že davno minolo, mala sirotinjska deca je pa jokala od vsakoga zapuščena i nezgrüntana britkost i bolečina je napunila njihova srca. Ednok samo skrči mali Jožko:

— Gledaj Anuške, gledaj, mali Jezuš na naj gleda i smeje se. On naj vidi, hodi ka va molila!

Daj si poklekneti i molila, tak verno i tak vrelo, dabi samo čutila, ka sta ne sama . . . nekak gleda, pazi na njiva . . . I njihov angeo je leto v nebesa i neso je mali siročetov molitev pred prestol dobrega Boga . . .

Konec pride.

takši zemljevid, na šterom stoji »Slovenska krajina«, tistomi plačamo jezero zlatih Dinarov.

Znanost gospoda Korošca.

V cajtingaj smo čteli, ka je praj Dr. Korošec na sobočkom gjulejši eto pravo od Hrvatov: »Stoletja vas niso poznali, se niso zmenili za va«. — Eden Dr. Korošec, šteri se ponaša kak voditeo slovenskoga naroda, takšega bedaštva nesme gučati. On bi mogo znati, ka so nas Hrvatje stoletja dobro poznali ino se jako dosta zmenili za nas, ar s podnje Prekmurje je 680 let — razmite? — šeststoosemdeset let k zagrebskoj pušpekiji, spadalo. I Zagreba su dobivali prekmurci duhovne pastire, v Zagrebi so študirali prekmurški mladenci, i odtistec so prišli nazaj v Prekmurje ino so svoje rojake včili, vodili i obdržali vu svetoj katoliškoj veri. Jeli si morete misliti boljše poznanje, kak štero obstoji med duhovnimi pastiri i med vernikami? Jeli poznate lepšo i svetjšo skrb za lüstvo, kak štero nosi katoliški pušpek za svoje vernike? Kak pa te vübate celomi Prekmurji v oči povedati takšo debelo laž?

Vidite prekmurci, tak vas eden štajarski duhovnik — politikar šče noriti.

Gospod Korošec, spoznali smo vas, v Soboti ste se nam predstavili, zdaj znamo, ka ste ne resen državnik, politik i govornik, nego samo fražör, samo navaden poulični korteš. Punktum.

GLASI.

Blagoslavjanje cerkvi. Augusta 29-ga so blagoslovili vlč. g. Straus Flórián Dol. Lendavski ešpereš — kanonok novo cerkev v Bogojini. Zdaj de se v toj novoj cerkvi že lejko božaslüžba odpravlala.

Zborovanje r. kat. duhovnikov. V ponedlek so meli velko zborovanje v Murski Soboti prekmurški r. kat. duhovniki, na šterom zborovanji se je več aktualni pitanj razpravlalo. Govorilo se je od toga, kak se bodo nastavile r. kat. cerkvene občine.

Osebni glas. Herman Ferdinand Dol. Lendavski kaplan, našega lista so-trüdnik je v soboto odišo v Sarajevo k vojakom, gde de eden mesec slüžo kak poročnik. Dosta sreče me želemo v tom novom poznanji.

Uradniške plače na Polskom. Polski uradniki so prosili državnoga predsednika, naj se njim plače zvišajo ali te odgovor so dobili, da se plače nemrejo zvišati, nego se bodo ešče nižale. Da smo pa mi čüli to, da se pri-nas uradniške plače i velke dnevnice nižajo.

Elektrika od Ormoža do M. Sobote. Že se dugo pogajajo z Falskvo elektrarnov Središče, Ormož, Ljutomer i M. Sobota za voło elektrifikacije. Te dni se je držo razgovor v Maribori pod vodstvom velikoga župana Pirkmayera z zastopnikom Falske elektrarne i med zastopniki te mest i se je popolen sporazum dosegno, da v kratkom vremeni vse te mesta dobijo elektriko. Samo v staroj Lendavi spi vse. Komi eti elektrika!

Smrt pod automobilom. Alojz Bunc 24 let star dečko se je v nedelo z biciklinom pelo proti Kamni. Nasproti je prišo eden velki potniški automobil. Bunc je dojspadno z biciklina pred automobil, šteri ga je na smrt povozio.

Velke süšina. Po vsej krajinej se tožijo kmetje, da je velka süšina i da bi preveč trbelo malo dežja. Polskim pridelkom, naimre hajdini i za oranje zemli bi preveč trbelo dež. Repa je tudi zao-stala. Tak se piše, da de celi september preveč suhi i nede dežja.

Znižanje cen na poštni automobilaj. Minister za pošto je z ednov odredbov z 1-im septembrom znižo vozne cene na poštni automobilaj od poldrugoga dinara na 1 dinar za kilometer. Znižanje cen samo za osebe vala, za pakete ostanejo stare cene.

Nesreča. V ponedlek je Fres Janez pri Gornji-Radgoni pokrivat šo ednoj ženski. Slama je od vročine preveč škliska bila i tak je pokrivač dojspadno na tla i kosti si je spotro na hrbti. V Radgonsko bolnico so ga odpelali, ali či gli v žitki ostane, nade sposoben za nikše delo. Nesrečenec je oča šestero dece.

Kmečka šola v Rakičani. V Rakičani se ednok dönok odpre kmečka šola. Šola dobi 500 plügov zemle. Včenje de edno leto trpelo. V toj šoli do včili, kak se more zemla dobro i hasnovito obdelavati i kak se more dobra živina gojiti. Šola se pridoe leto odpre i preveč de hasnovita za naše kmečko ljudstvo.

Kak nas rado majo. Pravijo, da nas kranjci nemajo radi. Oh to je pa ne istina. Pred par tjedni je že kranjec pčele pripelo na pašo, da odnesejo med našim pčelam. Dobro je povedo Lipovčar, da kleti že krave priženejo v naše Prekmurje.

Dr. CZIFRAK JANOŠ fiškališ v Murski-Soboti je znova odpro svojo fiškalsko pisarno v svojim hrami na prvom štoki.

Podpirajte i naročte
si
„Naše Novine“.

Lendavska meščanska šola.

Kak preveč Gubijo krajci i stajerci nas prekmurce, za kak dobre brate se nam kažejo, nam lepo kaže Lendavska meščanska šola. Ka se pri tej šoli godi, nam jasno pokaže ona stvar, kak nas prekmurce naši »slovenski« bratje zametavajo. Za zakaj, ka se je zgodilo v meščanski šoli? Ta velka krivica se je zgodila, da se je v prvom razredi ešče izda ne začnole včenje. I zakaj je to? Tak pravijo zato, ar nega vučitelja, ki bi prekvaco prvi razred. Nega vučitelja, kak bi ga ne bilo, samo bi ravnateljstvo šole prositi moglo, pa bi včasih poslali vučitelja, pa bi se tak prvi razred tudi lejko v rednom vremeni odpro.

Ati mi tak mislimo, da je tū pes v drugom mestu zakopani. Mi tak mislimo, da ništerne osebe, ništerni naši voli, dobri »slovenski« bratje za to delajo, naj Lendava naveke zgubi tisto meščansko šolo, za štero so njeni stančarje telko trpeli. Vzeti, na nikoj nam ščejo spraviti te edini takši zavod v Prekmurji. To našo trditev nam več stvari potrdi. Znano nam je, da je ravnateo meščanske šole ne vzeo gori v prvi razred meščanske šole dve deklici, šterivi sta se priglasila v meščansko šolo i zdaj v V. razred osnovne šole morejo hoditi i tistoga hipa je v prvi razred ešče samo 26 učencov bilo notrispisano. I ka se je ešče zgodilo na konci šolskoga teta. To, da so pitali vučence v osnovnoj šoli, šteri šče v meščansko šolo hoditi, i šteri je to povedo, je slab red dobo.

Vse to nam kaže, da so naši »slovenski« bratje proti prekmurcom. Či se ednok ravnateljstvo ne briga za našo meščansko šolo, naj bi se brigali za to naši dragi poslanci. Z toga vidimo, da nas na vsaki način vničiti ščejo, kak pa te morejo od nas to želeti da bi mi tak preveč za Slovenijo bili. Vidimo i na svojoj koži čutimo, da nas sploj doli ščejo razlečiti, da nas na nikoj ščejo spraviti na gospodarskom i na šolskom polji. Na gledoč gospodarstva smo že tak kodišje, zdaj pa tak moremo na to stopnjo priti na šolskom polji. Na gledoč gospodarstva smo že tak kodišje, zdaj pa tak moremo na to stopnjo priti na šolskom polji. Edno meščansko šolo smo že zgü-

bili, zdaj smo že tam da z dobre vele naši »slovenski« bratov zgü-bimo to drugo, to Lendavsko meščansko šolo.

Nšterni gospodje neščejo, da bi Lendava slovensko meščansko šolo mela, zato so naj se ta šola vniči. Či je tak, te smo mi za to, vsi roditelje, naj nam dajo horvatsko meščansko šolo. Či nam slovensko silov jemlejo, te mi prosimo naj mesto slovenskoga dobimo horvatsko. Dale nemremo gledati one razmere, štere se v Lendavi godijo, v šolaj. Nemremo tiho ostati, ar bi tak izdajalci bili našega prekmurskoga naroda. Vidimo, da nekaki na to gledajo i za to delajo, naj naše prekmursko ljudstvo samo zakučeno oštane. naj se za nikoj nemre vönavčiti, ar do se tak ležej pometali znami. Znajo to dobro, da tak či se naše ljudstvo vönavči, nede gledalo i trpelo, da bi nas ednok eni, drugoč pa ta posinoli. Tisti gospodje, šteri si tak premišlavajo, se preveč motijo, ar je tisti cajt, tisto vremen že minilo, da bi nas samo za norce meli i nas na nikoj spravljali.

Mi prekomurci smo ednakopravni prebivalci naše Jugoslovanske države z drugimi tū živčimi narodi, zato pa tūti tisto zahtevamo za sebe štero se nas po zakoni doštaja. Po zakoni zahtevamo, da se naša Lendavska meščanska šola ne ukine, nego naj se kak naprle odpre prvi razred, v šteri razred je vpisano 26 vušencov, naj vlada kak najprle pošle na Lendavsko meščansko šolo ednoga rednoga profesora. Mi ne maramo tūdi to, či de horvatska ta šola, i roditelje i vučence bi to dosta rajši vzeli, čl bi hrvatska postanola.

Vsaki narod na to gleda, naj so njegovi sinovje i hčeri kem bole vövučeni, ar tak dosta več haska napravijo državi i sami sebi. Samo nas prekmurce tak preveč dovgledajo i nam ščejo vzeti naše šole, štere so vsigdar prve vzgojitelke bile našega ljudstva.

To je ne pravica, proti tomi protestiramo i to nezapišemo samo v naš list, nego za naše pravice smo ešče da šli. To ne dopustimo, da bi nam našo Lendavsko meščansko šolo notrizaprili. Či se tisti ne brigajo za to, šteri so za to v prvoj vrsti pozvani, tak bomo se brigali mi. Či je nekakim na poti ta naša šola, nam i našemi prekmurskomi narodi je draga i ne

damo jo zapustiti za nikoj i či de trbelo, bomo šli do gospoda prosvetnoga ministra. Vidiš prekmursko ljudstvo, tak preveč te ljubijo tvoji slovenski bratje, da ti ešče meščansko šolo ščejo vzeti!

HAMBURG AMERIKA LINIE

Otprema putnike sa najmodernijim parobrodima iz Hamburga u Sjedinjene države Sjeverne Amerike, Hamburga u Kubu, Hamburga u Mexico, Hamburga u Argentinu, Hamburga u Braziliju, Hamburga u Uruguay.

Sve upute daje odmah i besplatno General. zastupstvo za Kraljevinu S.H.S.

J. G. Drašković, Zagreb
„B“ cesta broj 3.

kao filijala u BEOGRADU, Balkanska ulica 25, u LJUBLJANI, Kolodvorska ulica br. 30, kao i na podzastupstva u Sušaku, Splitu, Metkoviću, Gružu, Makarskoj, Cetinju, Velikom Bečkereku, Pančevu, Osijeku, Somboru, Subotici, Novom Sadu, Bitolju i Dolnoj Lendavi.

Naročnino i oglase
za
„Naše Novine“ i „Néplap“
sprejme
Barnabaš Erdőšy
trgovina s papirjem v
Murski-Soboti
CRKVENA ULICA.

Iščemo sposobnoga zastopnika za **D. Lendavo.**

Priglasiti se trbe na

HAMBURG-JUŽNOAMERIČKO PAROBRODARSKO DRUŠTVO,
GLAVNO ZASTUPSTVO
za Jugoslaviju Zagreb, Šenoina ulica 30.

GOSPODARSTVO.

Tržne cene.

Dolnja-Lendava, 10. septembra

100 kg. pšenice	280 Din
„ „ žita	180 „
„ „ ovsa	160 „
„ „ kukorce	160 „
„ „ hajdine	220 „
„ „ Prosa	200 „

PENEZI.

Zagreb 10. septembra

1 Dolar	56'68 Din.
1 Schilling	8 „
1 Češka K.	1.67 „
20 zlati K.	210— „
1 francoski fr.	1.44 „
1000 mađarski K	0'79 „
1 Šveicki fr.	10'98 „
1 italijanska lira	1 88 „
100 dinarova v Zürichu	9.12 Fr.

Živina.

MESO.

1 kg. govedine	13 Din
„ „ teletine	18 „
„ „ svinskoga	18 „
„ „ špeja	24 „
„ „ masti	30 „

Edno jajce 75 par.

Kak si lejko naročiš „Naše Novine“? Idi na pošto, pa si tam küpiš edno karto za pou dinara pa napiši: Pošlite mi „Naše Novine“ i potem natanko napiši svoj adres. Na drugom kraji pa napiši: Upravništvo „Naše Novine“ v Dolni-Lendavi. Pa šče: što spravi dvaset naročnikov on dobi „Naše Novine“ brezplačno. — Što pa dobi v Naši Novina ček, on ga pa naš spolni i na pošto odnese. Poštino ne trbe plačati.